

JAVASLAT
**a távhőszolgáltatás díjának ármegállapításával,
árváltoztatásával kapcsolatos állásfoglalás
kialakítására**

**Előterjesztő: Ózdi Táv hő Kft.
ügyvezetője**

Ó z d, 2011. július 28.

ELŐZMÉNYEK:

A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Tszt.) 2011. április 15-től hatályos 57/D. § (1) és (2) bekezdései szerint a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árát, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás legmagasabb hatósági árát miniszteri rendelettel kell megállapítani, és a rendeletet megalapozó javaslatot a Magyar Energia Hivatalnak kell minden év augusztus 31-ig előterjesztenie.

A Tszt. 57/D. § (4) bekezdése alapján javaslata kialakításához a Magyar Energia Hivatalnak be kell kérnie az érintett önkormányzatok képviselő-testületének ármegállapítással, árváltoztatással kapcsolatos állásfoglalását.

A törvénymódosítás 2011. április 15-ei hatályba lépése előtt a lakossági távhőszolgáltatási díjakat a települési önkormányzatok – a fővárosban a Fővárosi Önkormányzat – képviselő-testületei a Magyar Energia Hivatal közigazgatási eljárása alapján végzett előzetes árelőellenőrző tevékenysége mellett állapították meg.

ÁLLÁSFOGLALÁS:

Az Ózdi Távhő Kft. a Magyar Távhőszolgáltatók Szakmai Szövetsége (a továbbiakban: MaTÁSzSz) tagjaként a közösen kialakított javaslatot képviseli a távhőár-megállapítás témakörében.

A MaTÁSzSz már elküldte a javaslatokat (1. sz. Melléklet) a Magyar Energia Hivatal részére, melynek lényege az alábbiak szerint kerül ismertetésre:

A miniszter legmagasabb hatósági ármegállapításának alternatívái:

1. Országosan egységes díj.
2. Távhőszolgáltatói kategóriánként egységes díj (kategóriák pl.: lakásszám alapján, teljesítmény alapján, stb.):
 - **A különböző távhőszolgáltatók által alkalmazott díjak mértéke, illetve meghatározásuk módja rendkívül heterogén**, a szolgáltatóként eltérő adottságok, műszaki feltételek, fejlesztési gyakorlat és költségszerkezet, valamint az eltérő tulajdonosi elvárások következtében.
 - Az eltérő adottságok miatt **nem célszerű az országosan, vagy a különböző kategóriánként egységes és azonos díjak megállapítása**, mivel ez a felhasználói díjak, illetve az egyes távhőszolgáltatók bevételeinek indokolatlan átrendeződésével járna, és összetett kompenzációs rendszer működtetését igényelné.
3. Távhőszolgáltatónkénti tételes díjmegállapítás:
 - **Nem célszerű a távhőszolgáltatónkénti tételes díjmegállapítás bevezetése sem**, mivel a mintegy száz szolgáltató számára évről-évre több száz (minimálisan is közel félezer) díj megállapítása lenne szükséges, amelynek központi bonyolítása, ellenőrzése jelentős erőforrásokat igényelne, illetve jelentékeny átfutási idővel járna.
4. Egységes módszertannal történő szolgáltatónkénti díjmegállapítás:
 - Az Ózdi Távhő Kft. a MaTÁSzSz tagjaként ezen díjmegállapítást javasolja bevezetni, amely a felhasználói érdekek érvényesülése, a távhőszolgáltatás biztonságos működése, illetve az árváltozás központi előkészítése, ellenőrzése és megállapítása szempontjából a leginkább megfelelő megoldás.

Ebben az esetben az árhatóság rendeletben állapítja meg:

- a hatósági ár kiszámítására vonatkozó előírásokat (díjképleteket),
- az induló hatósági díjakat (tételesen), valamint
- a hatósági ár változtatására vonatkozó előírásokat (a hatósági ár változtatásának időpontjait, eseményeit, határidőit, stb.).

Az induló díjak, továbbá a díjképlet-számítások kontrollja során a következőkre kell tekintettel lenni:

- A **benchmark** alapú költség-összehasonlítás csak **korlátozottan alkalmazható**, tekintettel az eltérő adottságokra.
- A kiugróan magas eltéréseket **részletes költség-felülvizsgálat** elvégzésével célszerű ellenőrizni.

- **A távhőszolgáltatói rendszerek költséghatékony fejlesztéséhez elismert nyereség díjbevezetése szükséges** a nyereség mértéke és vetítési alap egységesítésével, mert ennek hiányában a szükséges fejlesztések jelentős része az indokoltnál nagyobb mértékben növelheti a felhasználói terheket.

A MaTáSzSz a díjalkalmazási feltételek szabályozására is javaslatot tett, amivel a jogi háttér egyértelművé válik.

Az ármegállapítással kapcsolatos hatályos jogszabályok:

- az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ámt.),
- a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (Tsz.).

Az Ámt. 1. § (1) bekezdése határozza meg ezen törvény hatályát, a (2) bekezdés pedig azokat a kivételeket sorolja fel taxatív módon, amelyekre a törvény hatálya nem terjed ki. Így az Ámt. többek között nem vonatkozik a villamos energiáról szóló törvény (a továbbiakban: Vet.) és a földgázellátásról szóló törvény (a továbbiakban: Get.) hatálya alá tartozó termékek vagy szolgáltatások árára, valamint **„a külön törvény felhatalmazása alapján szabályozott szolgáltatási díjakra”**, vagyis a Tsz. 57/D. § (1) bekezdése alapján **a lakossági és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás (fűtés és használati melegvíz díjának) a megállapítására sem.**

A Tsz. árakra vonatkozó VII. fejezetének 57. § (1) bekezdése szerint a távhő legmagasabb hatósági árának megállapításával kapcsolatos szabályokat az Ámt. tartalmazza. Az Ámt. 9. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a hatósági árat alkalmazási feltételeivel (például minőség, határidő, a szállítások ütemezése, a megrendelés nagysága, a teljesítés helye, fizetési feltételek) együtt kell megállapítani.

A Tsz. 57/D. § rendelkezése alapján a miniszter rendeletben állapítja meg a Tsz. 60. § (2) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás szerint:

- a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árát,
- a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás (fűtés- és használati melegvíz) díját, mint legmagasabb hatósági árat,
- az a)-b) pontban írt árak szerkezetét a Magyar Energia Hivatal javaslata figyelembevételével,
- az árak hatályba lépésének napját, amely visszamenőleges nem lehet.

A Tsz. 60. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az önkormányzat képviselő-testülete rendeletben szabályozza többek között a Tsz. 57/D. § (1) bekezdés szerinti miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjfizetési feltételeket**, továbbá a szolgáltatói hőközponti, a felhasználói hőközponti, valamint hőfogadó állomási mérés közötti eltérésekre való tekintettel az e mérésekre vonatkozó külön díjalkalmazási feltételeket.

A fenti törvényi rendelkezések értelmezése szerint:

- a hatósági árat **alkalmazási feltételeivel együtt** a miniszter állapítja meg,
- az önkormányzat képviselő-testületeinek a hatásköre nem terjed ki a miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjalkalmazási feltételek** rendeletben történő megállapítására, hanem csak a miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjfizetési feltételeket** állapíthat meg (a szolgáltatói hőközponti, a felhasználói hőközponti, valamint a hőfogadó állomási mérés közötti eltérésekre való tekintettel az e mérésekre vonatkozó külön díjalkalmazási feltételek kivételével).

A hatályos törvényi rendelkezések és felhatalmazások alapján az **jelenleg nem járható út, hogy a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díját a miniszter, a díjalkalmazási feltételeket pedig részben a miniszter és részben a települési önkormányzatok képviselő-testületei állapítsák meg.**

A díjalkalmazási feltételek új szabályozásának lehetőségei:

Egyik lehetőség az, hogy az árhatóság a díjak megállapításáról szóló rendeletében a díjalkalmazási feltételeket is központilag határozza meg. Tekintettel azonban a településenként különböző díjalkalmazási feltételekre, továbbá arra, hogy ezek a feltételek még egyazon típusú (vetítési alapú) díjtétel esetén sem mindig azonosak, ezért egyes településenként, illetőleg díjtípusonként külön díjalkalmazási feltétel(ek) meghatározása szükséges, amely nyilván nem kevés nehézséget jelent.

A másik – **MaTáSzSz által preferált** – lehetőség, amikor az árhatóság a díjak megállapításáról szóló rendeletében csak az általánosan érvényes, illetve a közös díjalkalmazási feltételeket határozza meg központilag, míg a településenként eltérő (speciális) díjalkalmazási feltételeket az önkormányzat képviselő-testületei állapítják meg. Ez utóbbinak azonban – álláspontunk szerint – **elengedhetetlen feltétele a Tszt. 6. § (2) bekezdés ba) pontjának kiegészítése, illetve pontosítása** a következők szerint:

(Az önkormányzat képviselő-testületének rendeletében)

*„ba) határozza meg az 57. (3) bekezdés szerinti díjat és díjfizetési feltételeket, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatásra vonatkozó, az 57/D. § (1) bekezdés szerinti miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjalkalmazási és díjfizetési feltételeket, továbbá**”*

A fent javasolt pontosítás értelmében az önkormányzat képviselő-testülete felhatalmazást kapna arra, hogy rendeletében a Tszt. 57/D. § (1) bekezdés szerinti miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjalkalmazási feltételeket is megállapíthasson.**

Természetesen az önkormányzat képviselő-testülete által megállapított díjalkalmazási feltételek nem lehetnek ellentétesek a miniszter által szabályozott díjalkalmazási feltételekkel.

A távhőszolgáltatás aktuális kérdései

2011. július 14.

Magyar Táv hőszolgáltatók Szakmai Szövetsége

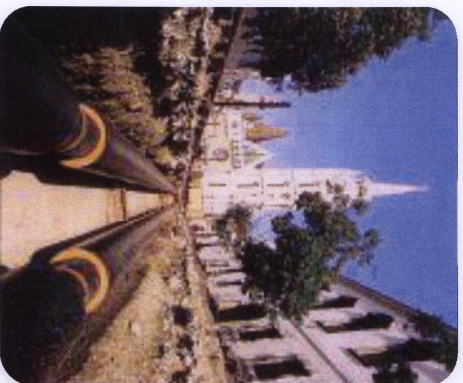
MATÁSZSZ

Magyar Táv hőszolgáltatók Szakmai Szövetsége
1116 Budapest Barázda utca 20-30. •

Tel.: 06-1-700-5700

E-mail: mataszsz@mataszsz.hu • www.mataszsz.hu

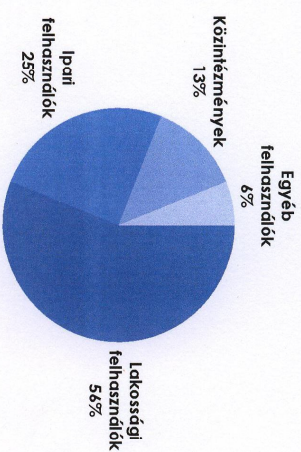
A távhőszektor főbb jellemzői és energetikai jelentősége

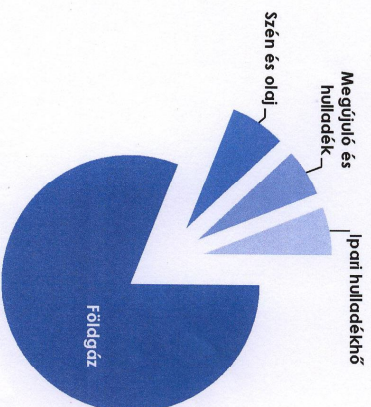
665 ezer távhővel ellátott lakás, közel 2 millió ember

- 95 távhővel ellátott település, 110 engedélyes szolgáltató
- a nemzeti energiateljesítmény 4,5%-a
- 40,4 PJ értékesített hő (2009), több mint a fele lakossági felhasználók részére

Az értékesített hő megoszlása (2009.)

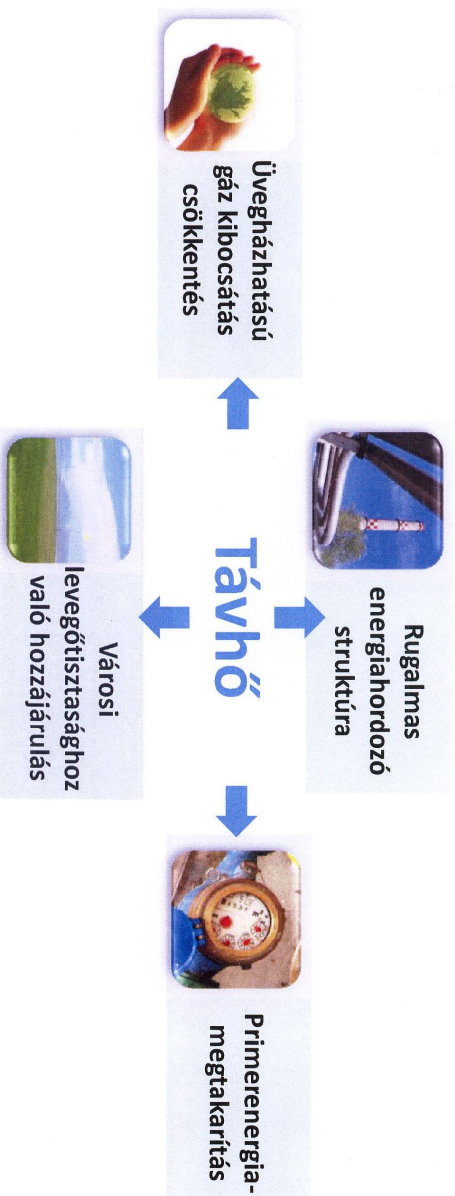
A távhőtermelés energiahordozó- struktúrája (2009.)

Közvetlenül a távhőtermeléshez köthető a kapcsolított hő- és villamosenergia-termelés alkalmazásával elért:

- az éves földgázimport közel 6%-ának megfelelő energiahordozó megtakarítás és
- 3 millió tonna CO₂ kiváltás nagy része.

A távhőszektor energetikai jelentősége felértékelődik

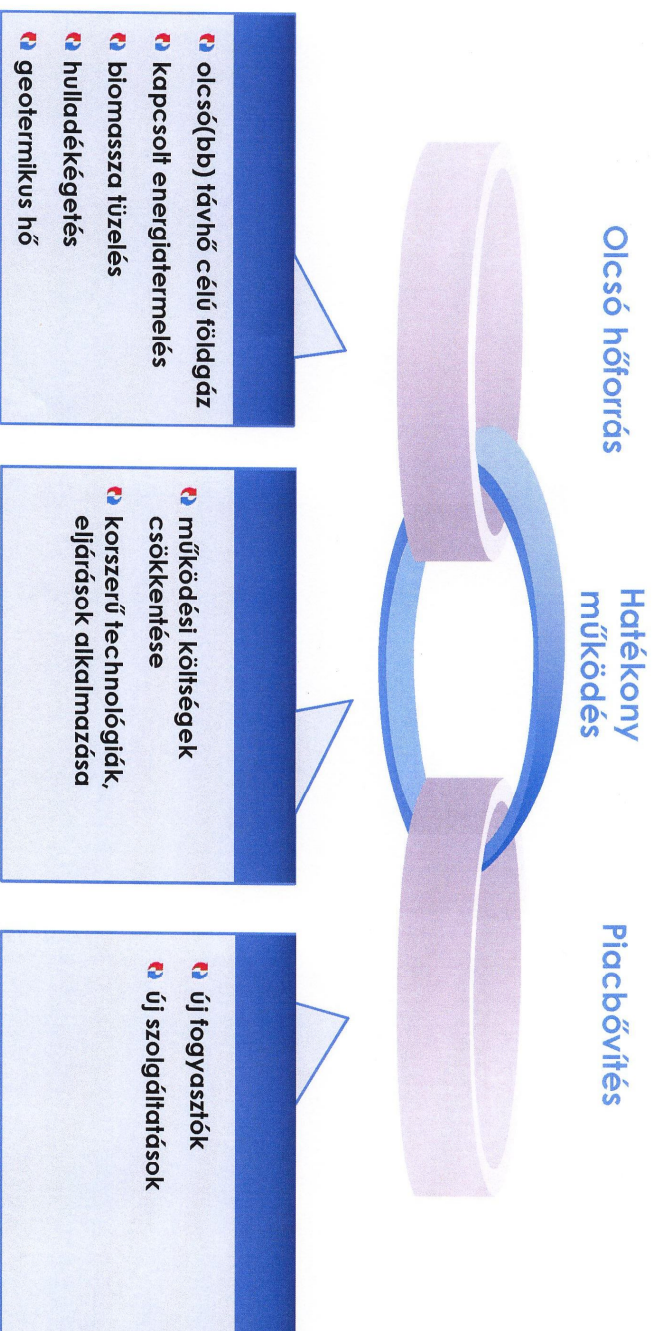

A nemzeti energiapolitika célkitűzései nem érhetőek el a távhőszolgáltatás nélkül.

A távhőszolgáltatás környezetvédelmi előnyei miatt a legjobb megoldás a nagyobb települések hőellátására.

A távhőellátás megőrzése és bővítése szükséges.
Nemzeti távhő stratégia

A távhőpiac bővítése csak versenyképes díjakkal lehetséges

A távhő energetikai és éghajlatvédelmi előnyeit elismerő szabályozás

A távhőszektor aktuális szabályozási kérdései

A MATÁSZSZ az egységes módszertannal történő szolgáltatónkénti díjmegállapítást javasolja

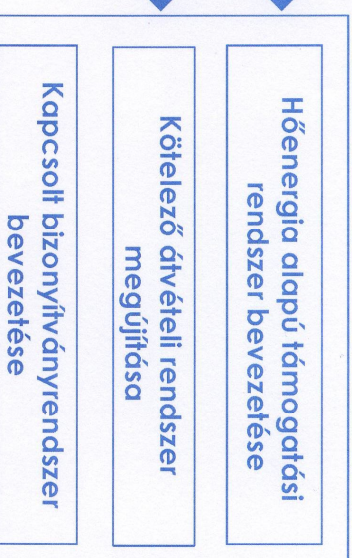

Alternatívák	Felhasználók	Hatóság	Távhőszolgáltatók
1 Országosan egységes díj	Egyszerű és átlátható Nyertesek, vesztesek	Kompenzációs rendszer szükséges	A műszaki-, mérési- és elszámolási rendszereket egységesíteni kell
2 Távhőszolgáltatói kategóriánként egységes díj	Egyszerű és átlátható Nyertesek, vesztesek	Kategóriánként kompenzációs rendszer szükséges	A műszaki-, mérési- és elszámolási rendszereket egységesíteni kell
3 Távhő-szolgáltatónkénti tétel díjmegállapítás	A felhasználók terhei csak a szükséges mértékben változnak	Nehézben kezelhető, bonyolultsága aránytalanul magas erőforrásigényeljár	A jelentős átfutási idő kockázatot jelent
4 Egységes módszertannal történő szolgáltatónkénti díjmegállapítás	Egyszerű és átlátható A felhasználók terhei csak az indokolt és szükséges mértékben változnak	Egyszerűbb, kezelhetőbb központi díjmegállapítás	A díjak minimális késedelemmel követhetik az indokolt költségek változásait

A távhő csak olcsó termelői hőár mellett lehet versenyképes

A hővel kapcsoltan termelt
villamos energia támogatási
rendszerre módosult
(kötelező átvételi rendszer)

A kapcsoló hő- és villamosenergia-
termelés a nemzeti primer
energiaforduló-megtakarítás és az
üvegház-hatású gázkioldás-
csökkentés költséghatékony
megoldása

A kapcsoló létező energiatermelés
biztosítását a hasznos hőigények

A nemzeti energiapolitika
végrehajtása során a megújuló és a
hulladék alapú energiatermelés
részarányának növelése szükséges

A kapcsoló, a megújuló és a hulladék
alapú energiatermelés energetikai és
éghajlatvédelmi előnyeit elismerő, a
hőpiac megőrzését és bővítését
lehetővé tevő támogatási rendszer
kialakítása szükséges

A távhőszolgáltatás versenyképességét valamennyi felhasználói szegmensben biztosítani kell

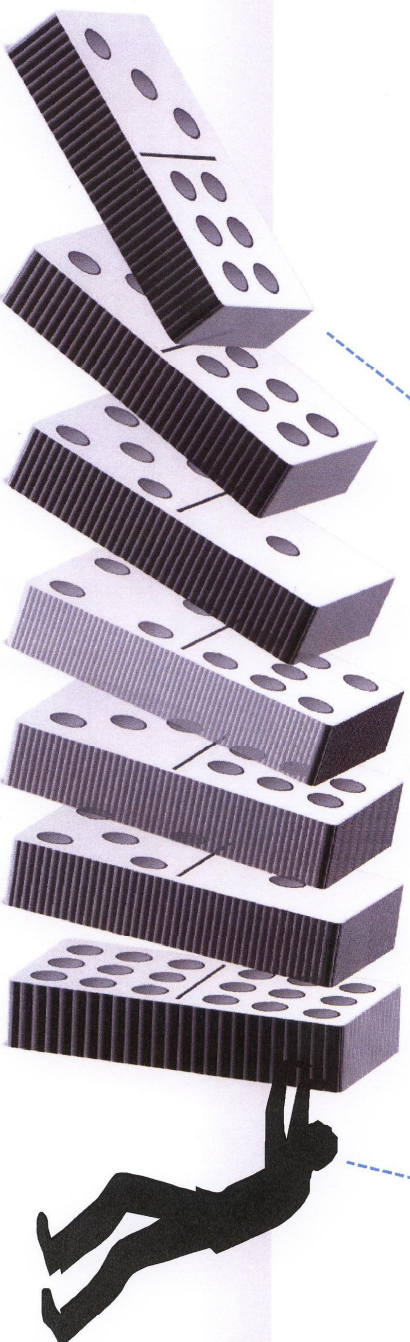
Régi támogatási rendszer

A KÁT valamennyi felhasználó távhődíját csökkentette

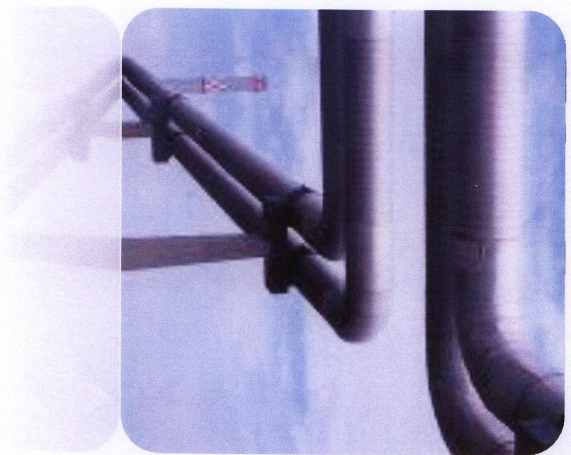
Ha a kapcsolt hőértéktámogatási rendszer nem támogatja az ipari és egyéb felhasználók részére értékesített hőhullám (a hőértékesítés 31%-a)

Az egyik felhasználói körben megvalósuló tömeges leválás az egy felhasználóra jutó költségek növekedése következtében a lakossági felhasználók díjait is növelheti

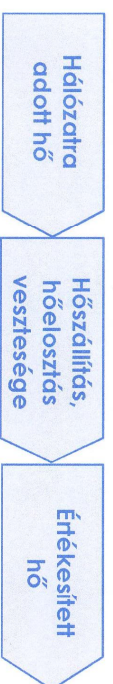
A lakossági és közintézményi felhasználók mellett a többi felhasználói szegmensben is indokolt kisebb mértékű kapcsolt hőértéktámogatás bevezetése

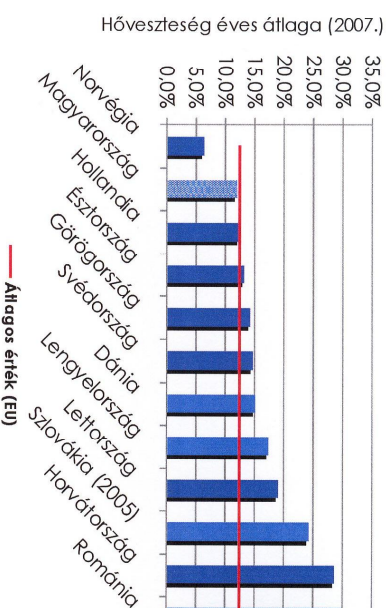
A távhővezeték-hálózatok hővesztése

A távhőhálózati hőveszteség aránya Magyarországon alacsonyabb az európai átlagnál

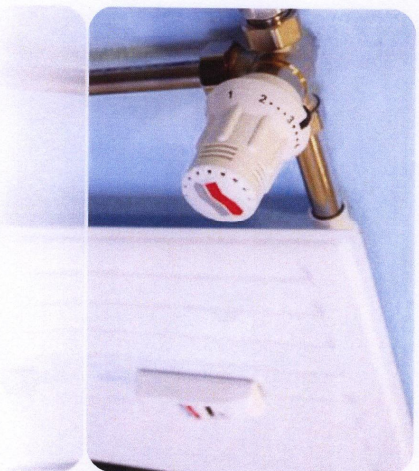

Távhővezetési hőveszteségek éves átlaga egyes európai országokban

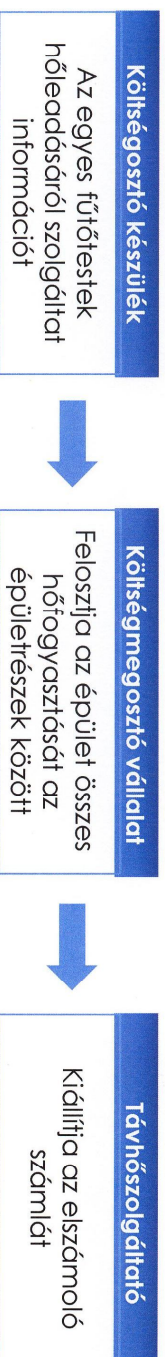
- A távhőhálózati hőveszteség aránya Magyarországon jelentősen alacsonyabb a legtöbb szomszédos országban mért értékénél
- A távhőhálózat felújítási ütemének felgyorsítása önmagában a hőveszteségek csökkentése céljából gazdaságilag nem indokolt

Fűtési költségmegtakarítók alkalmazásának előnyei

A fűtési költségmegosztók alkalmazásával jelentős mennyiségű fűtési célú energia takarítható meg

A fűtési költségmegosztás folyamata:

A méltányos elszámolást biztosítja a 2011 őszétől hatályba lépő szabályozás, amelynek kidolgozásában a MaTÁSSZ aktívan részt vett

A fűtési költségmegosztók alkalmazásának előnyei:

- ▶ A lakók a tényleges fogyasztásuk arányában fizetnek az igénybevett hőért
- ▶ A felhasználók közvetlenül érdekeltté válnak a fogyasztás csökkentésében
- ▶ Lakásonként ömaggában 15-17%-os, épület-korszerűsítéssel együtt 30-50%-os fűtési hőmegtakarítás érhető el

A fűtési költségmegosztás Smart Meetering („Okos MÉRŐ”) rendszerrel történő támogatása további előnyöket és lehetőségeket rejt magában mind a fogyasztók, mind a távhőszolgáltató számára (pl.: automatizált leolvasás, a fogyasztási mennyiségek, trendek webes elérhetősége a fogyasztók számára, stb.)

Határozati javaslat

Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../ 2011. (VII.28.) KH határozata

a távhőszolgáltatás díjának ármegállapításával, árváltoztatásával kapcsolatos állásfoglalás kialakítására

Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 57/D. § (4) bekezdése alapján a Magyar Energia Hivatal által bekért Ózd Város Önkormányzata távhőszolgáltatás ármegállapításával, árváltoztatásával kapcsolatos állásfoglalását az alábbiak szerint alakítja ki:

1. Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete javasolja az egységes módszertannal történő szolgáltatónkénti díjmegállapítás bevezetését.
2. Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testület javasolja a 2005. évi XVIII. törvény 6. § (2) bekezdés ba) pontjának kiegészítését, illetve pontosítását az alábbiak szerint:

*„ba) határozza meg az 57. (3) bekezdés szerinti díjat és díjfizetési feltételeket, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatásra vonatkozó, az 57/D. § (1) bekezdés szerinti miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjalkalmazási és díjfizetési feltételeket**”*

Felelős: Az állásfoglalás megküldéséért: Polgármester

Határidő: döntést követően azonnal

